

JASNA ŽMAK

ZA MUZEJ PRONTI

Forši bi prvo rabilo špjegat nekoliko stvari: Šikuti su selo u Istri. Na noge jeno deset minut od Savičente, ka je, na noge, jeno po ure od Vodnjana, ki je od Pule na po ure, ma ne na noge nego z makinom. Na noge bi pak rabilo malo duže. Od Pule, z makinom, rabi jeno tri ure do Zagreba, ko se ne frmate na kafelu u Riki ili Gorskemu kotaru i ko peljete pomalo. Z kurijeron rabi eli četiri, eli šes ur, a ko grete z eroplanom rivate za manje od uru vrimenta. Z traktorom vero ne znan koliko bi ur rabilo za doj.

U Šikutima delaju Šikuti Machine, u Zagrebu dela Muzej suvremene umjetnosti. Šikuti nimaju niki štabeli prostor pa hi vajk, osim u Šikutima, ima i po okolo. Uglavnon su u Svetvinčetu, ali gredu kamo hi zovu, koji put i priko Učke, pa su tako i u gostima poli tega zagrebačkoga Muzeja već dvakrat bili, zadnji bot sad pred par miseci. Tisti Muzej, pak, od pred tri leta napokon stoji u novoju, veloj zgradi u Novemu Zagrebu, priko Save (kad su Šikuti sad bili prvi bot). Nakon više od pedeset let je Muzej dobija prostor ki je dugo čeka. Šikuti nimaju niko fiksno radno vrime, delaju kako se domisle, kako njin dojde potriba, a Muzej dela, kako se i spada za jedan muzej takovega kalibra, cilu šetimanu, osim ponediljka i na ferije, od jedanaest do šes ur, a suboton do osam. Za poč u Muzej rabi dati ništo šoldih, za Šikute ne, osim kad su u gostima poli tega Muzeja, kako ča su sad bili, onda je rabilo i za njih platit biljet.

Jeno malo je bilo za čudit se da su to načinili, pošli u Muzej, aš su pred malo manje od lito dan u čakuli z jenon teoretičarkon od performansa, rađonali jeno malo drugajčje. Povidali

su njoj uvo: *Nismo baš skloni odlasku na festivale i smotre, jer naša djela smatramo najupečatljivijima u lokalnom ambijentu gdje su i nastala. Reprizirati Fitness ili Kolo, primjerice, ispred zagrebačkog MSU-a stvarno ne bi imalo nikakvog smisla jer bi se kontekst potpuno izgubio.*

Ja, baš tako su rekli, sprid MSU-a da ne bi imalo smisla delat škerce aš bi falija kontekst. (Malo se škerca kad kažen da uni delaju škerce, aš *Fitness* i *Kolo* nisu škerci nego performansi.) Ono ča je za čudit se je to ča se u tih leto dan taj kontekst ni storija, ma ga i dalje ni, ali su se Šikuti predomislili i ipak pošli u MSU. Zač, vero ne znan.

Istina je, nisu sprid njega reprizirali te škerce od performansa, ma su hi nutri dokumentirali (to se tako reče) zajedno sa još par filmi, a na otpiranju tega gostovanja su načinili reprizu performansa u kemu, kako apoštoli na zadnjog večeri, samo u jeno malo modernijim veštiti, jidu prasca i druge delicije istarskega kraja, i ki se zove *Manjadura*. To je sve bija dio te izložbe ku su nazvali (uni i kustos Tihomir Milovac iz tega Muzeja zagrebačkoga ki hi je zva da tamo dojdju) *Šikuti Machine u MSU*, ka ni trajala nanka pune dvi šetimane, ča je vero škoda, aš je prije njih tamo (čak cila dva miseca) bila izložba ud jenega Toše Dapca, fotografa ki je slikava Zagreb kad je postaja uno ča je danas, kad je prestaja bit selo i postaja grad, i za njegove slike je intereš mrež populom bija takov da su hi još duže puštili unutra da hi judi moru doj pogledat. A Šikuti su vero finili na vrime i pošli natrag na selo, prije nego ča je staro leto finilo.

Čudo tega je vero oko te izložbe osim tega škoda, a najviše da se ti kontekst ni storija u tih leto dan, aš paran da se moga storit. Ma tisti kontekst čuda put u ten Muzeju fali. Ne tisti tisti, aš je kontekst saki put

drugajčji, ali kontekst kao takov, njega dosta put tamo ni, kako da ga zabe storit, eli forši paraju da će se storit sam, ma bi njin rabilo reć da se konteksti ne čine sami ud sebe, ne skalivaju se z neba, kako ča se nanka perežempjo ta zgrada u koj je Muzej anka ni storila sama i nanka ta struja na ku on gre, se vero ni storila sama. Niki je mora tu zemlju kopat, te kable povuč, niki je mora još prije tega sega dat tu kampanju i reć *Tu sad načinite Muzej od suvremene umjetnosti*. I niki je mora sve to sazidat, a niki drugi platit. Kako ča je niki platija i da Šikuti dojdju u MSU, da projdju kroz Učku (ča se isto plaća), da se dovezu une bale sijena ča su tamo bile, na kima su judi mogli sidit i gledat njihove filme na televizorima eli videe na zidima. (Te bale i nisu bile tako skupe aš hi nisu dopeljali skroz iz Šikuta nego iz oko Zagreba, ma štešo su dobro došle za načinit uni lokalni ambijent ki su spominjali u unoj čakuli. Forši bi bilo lipše da su hi dopeljali na unem traktoru kega su rabili u drugin svojin performansima, drito z Šikuta, forši bi onda ambijent bija još lokalniji, forši bi bilo lipše da su i ud tega načinili performans, kako ča je bija *Istarske vile* kad su peljali gnoj z Savičente u Pulu na otvorenje nike izložbe u Muzeju suvremene umjetnosti Istre ki svoju zgradu još ni dobija. Ma čuda tega bi forši bilo lipše pa ni.)

Škoda je anka to, ko mene pitate, da je tamo falija vonj, eli odor, u temoj kamari u Muzeju ka se zove *No galerija*, aš Šikuti po užanci dolaze sa jenin posebnin odoron i prez njega taj kvadar od Šikuta ni komplet. To je vonj sela, vonj ki je načinjen od vonja gnoja, od šporkice od zemlje, od blaga, od kokoša, od znoja, kojput anka i od krvi, to je anka i vonj od vina i pršuta, to je vonj kega ni u gradu, kega se u gradu lako zabi, ma ko z makinon pasivate

ne po autočesti ma kroz sela, na putu od jenega do drugoga grada, od Pule do Zagreba, i jeno malo doprete prozor okolo Savičente eli nekog drugog sela, morete bit šikuri da ćete ga zajno prepoznat. Ma taj odor je samo dio tega svega ča Šikuti jesu i to se u jenoj šetimani ne more pokazat, pogotovo ne u tako sterilnemu prostoru kakov ti Muzej je. A ne bi rabi biti takov, sterilan. I bilo bi lipše da ni. Ma čuda tega bi forši bilo lipše...

Još ništo ča je škoda je da Šikuti nisu ispunili nanka pola od te kamare od te galerije u ku su hi stavili, a paran da su mogli aš ni to toliko velo, a oni imaju čuda tega za pokazat. Muzej je veli, to da (četnajst milijari i po kvadrati imal), ma taj njegov kus, ta *No galerija*, ona hi ja paran ni kvarnar nima. Štešo, jeni cili zid je zastao skroz prazan, kako bjanko ček, forši da nas podsjeti na mankancu ku svi nosimo u sebi, od ke smo svi bolni, na taj dolor kega su Šikuti višeput tematizirali u svojih radovi, perežempjo kad su u *Kolu* balu sijena prvo skalali doli niz strminu pa ju onda kako Sizif gurali gorika eli kad su u *Mučnini* deboto isto delali z balama ke su prvo z vilami topli po livadi pa hi onda joped metali u bale. Forši je to bilo zarad tega, ne znan, a forši i zarad nihih drugih škulji u ciloj toj štorji. I bilo bi lipše da je bilo više tega za viti od njih, aš je bilo mesta za to, ma...

Uvako su, da rezimiran, načinili *Manjaduru*, predstavili Pekičin libar od štorjic *Postelje za četiri* (Pekica je jedan od njih, od Šikuta, jedan od šes fintih apoštoli; drugi se zovu Lenić, Bančić, Macan, Lenić i Peršić, sve štabeli mladići), pokazali slike i snimke od performansa – od *Fitnessa* i *Kola* ke san već špjegala, i *Vograde* u kemu tisti Pekica na livadi čita američkega pjesnika Walta Whitmana dok oko njega blago pase i od *Samanja ud krav* kad

manekenke reklamiraju to blago – i pokazali tri filma (*Cuki, Praščina, Teza*), a na unoj vanjskoj fasadi načinili novi video rad *Kravarj*, samo za potrebe Muzeja, aš nijedan drugi muzej nima takovu vanjsku fasadu kakovu ima ti MSU priko Save, da se na njoj moru pokazivati videi. Ja, pensan da san sad iscrpla sve ča je na toj izložbi bilo. Ma to ni izdaleka ne crplje sve ča se je u i oko i zbog Šikuta u prošlih dvanajst let zgodilo. I da je uza se to bilo i unega ča je meni falilo, i konteksta i vonja i drugih radovi i više vrimena, joped to ne bi bilo to, aš Šikuti su ništo drugo od sega tega. I sad ću provat nač beside z kojima bim to objasnila. Sad kapin da forši anka uvemu tekstu fali kontekst, da nis špjegala ča su *zapravo* to Šikuti, i zač je naslov uvega teksta *Za muzej pronti*. Ta zadnja domanda je najlaglja pa ću prvo nju špjegat. Alora, tisti Muzej kega tu spominjen se je, kako san već napisala, dopra točno tri leta prije nego ča se u njemu doprla ta moštra od Šikuta. I pred ta tri leta, na zimu dva milijar i devete, je uni Pekica u svojoj kolumni u dornalu *Glas Istre* ka se zvala *Savičenta in the morning* napisa tekst ki se je anka zva *Za muzej pronti*. I tamo je pisa o temu kako se je z kumpanjima domislja poj na odpiranje tega Muzeja u Zagreb, aš su dobili pozivnice za to. Sili su u makinu, prehitili cili uni put ki san već napisala kuliko rabi za prehitit, i došli sprid Muzeja. Ma hi nutri nisu puštili, anka ko su imali pozivnice, aš je rabilo čekati da "ta bagra politička fini svoja onaniranja", kako je bija zapisa Pekica. Daž je pomalo pada pak su se sklonili "u niku beštiju ud šoping centra ka je zajno priko puta i pomalo u devet i po su [hi] puštili nutra" kad je bilo milijar ljudi pa je "to lipo tu večer malo duralo, aš [su] bili napro trudni i rabilo se levati doma za biti drugi dan u štatu". To lipo ča je malo duralo su

artefakti od suvremenih umjetniki ki su tem novemu Muzeju posloženi, zbog kih je taj Muzej zapravo i načinjen. (Iako, niki bi forši moga pomislit da Muzej ni načinjen radi tega, radi umjetnika i njihovih radovi, i nanka radi ljudi ki hi mogu poč viti unutri, ma radi une političke bagre ka onanira, ma to je nika druga štorija...) A taj štat u kemu je rabilo biti drugi dan je štat od života na selu, za ki vero rabi imet force i kuraja. Eko, radi tega se i uvi tekst tako zove, aš paran da ni pred tri leta ni sad, Šikuti nisu vero bili za Muzej spremni, iako hi uni put nisu zajno puštili u njega, a uvi drugi put su hi čak i zvali u njega. A to paran je jeno malo smiješno, da te prvo nidari ne pušte pa te onda kasnije tamo invitaju. Niki će reć da je to zato aš su ti prvi put bili niko i nič, obična publika z pozivnicama, a drugi put da su bili šinjori umjetniki, i da je to nika razlika. Ma pravo da rečen, ko mene pitate, ja paran da te difference ne bi rabilo uopće bit, aš takove distinkcije se ne načine same od sebe, kako ni konteksti, ma hi načine judi i odluke ke donesu. A ko si kapac načinit diferencu bez konteksta, onda to ni baš za bit orgoljož. I kad jeno malo bolje razmislin, paran da su *zapravo* Šikuti bili vajk pronti za ti Muzej, i pred ta tri leta i sad, ma on ni bija pronat za njih. Ni ima ni force ni kuraja za njih... ko je to zato ča on stoji u gradu, a ne na selu, to vero ne znan, ma da se ni pokaza ko niki domaćin, to san šikura da stoji. Aš muzeji bi rabili bit proprijo to – domaćini, domaćini za une artefakte od umjetniki i za une jude ki bi hi stili do viti i forši još ča drugo delat z njima. Sad jeno malo da se tornan na Šikute i na to ča su uni zapravo. Prvo i prvo rabi reć da Šikuti nisu muzej, ne u onemu smislu u kemu o muzejih pišu u librih, aš za takov muzej imat, prvo rabi imat hižu eli palac, a Šikuti

ko ništo imaju, onda je to samo štala, eli teza po našku, ali ni ona ni njihova, ma je ud krav i ostalega blaga ko u njoj preživa i spi, isto kako ča ni oštarija u koj ponekad su, anka ni njihova ma ud njihovega druga Ferlina z Savičente i ud ljudskega blaga ko u njoj preživa i pi. Inšoma, Šikuti nisu muzej, i nanka Muzej nisu, ma su grupa od jeno šest muških ki delaju čuda tega, nike pute u toj štali, nike druge u toj oštariji, a nike vanka na polju eli kadi njen već paše. Šikuti delaju nike svoje performanse i filme, ali delaju anka i končerte i moštře i predstavljanja i čitanja od drugih ljudi i umjetniki ke zovu u goste, proprijo kako su njih zvali u MSU, ma oni vajak spreme jeno malo vina i jeno malo pršuta i sira za uz to, i spreme niku besidu, i zovu kunpanje da hi bude više, da se pokle kušelja, da bude toplije, da se una mankanca laglje zbríše, i vajak se pobrinu da svi budu namireni i da njen bude lipo. Te večeri, aš su obično večeri, ma koji put i popodneva znaju biti, se zovu *Grill Peace United* i bude hi kroz cilo lito, i tako već dvajans lit. Domislite se tega imena ko pasivate kroz Savičentu kad, forši se poklopite. Šikuti nisu muzej, nanka Muzej nisu, ma su veri domaćini. Šikuti ninega nikad nisu ne puštili u oštariju eli štalu, za njih ne rabe pozivnice, poli njih, ki ne delaju diference, ma delaju kontekste, ni miljar ljudi ma hi je taman koliko hi rabi bit i koliko hi stane. I ne samo to, ma Šikutima je, kako bin rekla, kad delaju umjetnost *ono okolo* te umjetnosti, i njihove i tuje, vajak na prvon mjestu, to *okolo* je zapravo baš uno ča je u sredini, a baš ta sredina ka je centralna je u Muzeju falila. To je zato ča se nju ne more samo tako prenest u bilo ki muzej, kako ča se moru prenest bale sijena. Šikutima je radi tega mjesto baš u Šikutima, aš Šikuti su njihov kontekst i njega se ne more

postaviti kako se postavljaju moštře. I ko Muzej to forši ne kapi, Šikuti to sigurno dobro intende. Uni razume da Šikuti nisu Zagreb i da nanka to ne bi stili biti. I anka ko u Zagrebu ima čuda stvar, zelo više nego ča hi ima u Šikuti, niki stvari vero – nema. I una tri sata ka dile Šikute od Zagreba su dosta da nike stvari nestanu, a nike druge da nastanu. I o temu svemu ča je *okolo* se more provat napisat ku besidu, moru se i snimit filmi i izdat libri, temu se more dat i ime, ma uno najbolje ča se more načinit je dojt na sljedeći *Grill Peace*, zeti mižo vina, jedan kuščić sira i tako drito provati to o čemu pričan.

KUS SIRA I IZNUTRICE, KE JE NAČINIJA RINO, I HI POKLE POMIŠA Z PALENTON, A SLIKA HI JE ANDI BANČIĆ, Z GRILL PEACA U MARČU UVEGA LITA

PEKICA SIDI NA SJENU I GLEDA CUKE NA TELEVIZORU U MSU, U DEČEMBRU PASANEGA LITA, JOPEDA BANČIĆ GA JE SLIKA

ŠIKUTI KAKO FINTI APOŠTOLI NA FINTOJ ZADNJOJ VEČERI, U MSU, U DEČEMBRU PASANEGA LITA, DOK NJIN KUSTOS MILOVAC OTKRIVA PRASCA KEGA ČE POJIST, UVI PUT JE SLIKA TOMISLAV BRAJNOVIĆ, AŠ JE BANČIĆ BIJA ZA STOLON

NEBO IZNAD ŠIKUTA (I SPOD NJEGA PAR MONOLITNIH SKULPTUR UD ŽELIZA KE ČINE SIMBIOZU ISTRJANSKEGA TEŽAKA I KRAJOLIKA KE JE NAČINIJA SENJOR EMIL KNAPIĆ, ARTIŠTA Z VALKARINA, ZA GALERIJU ŠIKUTI, U JUNJU PROŠLEGA LITA), TISTI BANČIĆ JE NAČINIJA FOTO

NEBO IZNAD ZAGREBA (I SPOD NJEGA PAR NEBODERI I DVA MOSTA KI MOŠTRIVAJU VIZURU OD JENE METROPOLE U KOJ NI TEŽAKA, SLIKANO U SMOKVENJAKU DVAMILJARIDESETE KAD JE SAVA BILA VISOKA), SLIKA LOVRO RUMIHA

